

אור דוד

מוקדש
לע"נ
הבה"ח
דוד
צברדלינג ז"ל
בן שלמה זלמן
ושושנה נעמי
ה'ו.

פרשה	כניסת שבת			יציאת שבת			מס' גיליון
	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	
לר לר	17:27	17:44	17:40	18:38	18:40	18:40	17

"דבר בעיתו מה טוב" – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל.

י' חשוון: י נתלד זלפה נפתח לאה ליצלב בן: יא נתאמר לאה כתיב בגד בא גד נתקרא את שמו גד: (בראשית ל, י-יא) (רבינו בחיי שמות פרק א, פסוק ו)

[יט גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב: (בראשית מט, יט) (כנ"ל)]

כ ולגד אמר ברוך מרחיב גד כלביא שכן וטרף זרוע אף קדקד: כא ונרא ראשית לו כי שם חלקת מחקק ספון וימא ראשי עם צדקת יהנה עשה ומשפטיו עם ישאל: (דברים לג, כ-כא) (כנ"ל)]

י"א חשוון: כא ויחי חנוך חמש ונשים שנה ויולד את מתושלח: (בראשית ה, כא) (ע"פ סנהדרין ק"ח ע"ב)

כז ויהיו כל ימי מתושלח תשע ונשים שנה ותשע מאות שנה וימת: (בראשית ה, כז) (כנ"ל)]

א ויאמר יהנה לנח בא אמה וכל ביתך אל התבה כי אתה ראיתי צדיק לפני בדור הזה: ב מכל הבהמה הטהורה תקח לך שבעה שבעה איש ואשתו ומן הבהמה אשר לא טהרה הוא שנים איש ואשתו: ג גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על פני כל הארץ: ד פי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי את כל היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה: ה ויעש נח ככל אשר צוהו יהנה: (בראשית ז, א-ה) (סנהדרין ק"ח ע"ב ורש"י פסוק ד)

מר"ן **בן איש חי** – פרשת לך לך שנה שניה.

א. אמר הכתוב: "והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו". ואמרו רבותינו זכרונם לברכה: נרמז כאן שני דברים בעשיית צרכי שבת ביום הששי; האחד הוא, שיעשה צרכי שבת בשמחה, שדרשו: אין "והיה" אלא לשון שמחה; והשני, שצריך לעשות בזריזות להשכים בבוקר להכין צרכי שבת, שנאמר: "והיה ביום הששי והכינו", אין "והיה" אלא מיד, שנאמר: "והיה כי קם הפלשתי", כלומר, כשיהיה יום הששי בשחרית יכינו לצרכי שבת; וכמ"ש מר"ן ב"י" בשם התנחומא. ורבינו הטור ז"ל הביא טעם אחר בחיוב ההכנה בזריזות בבוקר, דכתיב: "והכינו את אשר יביאו", משמע דהכנה תהיה דומיא דהבאה שהייתה בבוקר, שנאמר: "וילקטו אותו בבוקר בבוקר", ומאחר דמפקי לה לזריזות דהכנה מתיבת "והיה" שהוא לשון מיד, על כן, אף על גב דעד ד' שעות חשיב בוקר, עם כל זה צריך להשכים להקדים צרכי שבת בכל מה דאפשר. על כן, גם מי שדרכו לקבוע בכל יום עת ללמוד תורה אחר התפילה, לא יעשה קבע זה בערב שבת, אלא רק ילמוד שניים מקרא ואחד תרגום של פרשת השבוע, ויצא לקנות צרכי שבת. ואם ירצה לצאת קודם שיקרא שניים מקרא ואחד תרגום, כדי שילך לקנות במהרה, רשאי, ואח"כ יקרא בביתו. וכן המנהג פה עירנו בגדד, דאע"פ שלומדים קביעות בתלמוד תורה בכל יום אחר התפלה - אין לומדים בערב שבת ולא בערב יו"ט.

ב. בשר וכדומה, דקפצי עליה זביני בערב שבת, ואם ימתין לקנותו עד אחר תפלה לא ימצא בשר טוב, מותר לקנותו קודם תפילה, משום דחשיב זה צורך מצווה של עונג שבת, אך בתנאי שלא יבטל תפילה עם הציבור, אלא ימצא לו כת מאוחרת שיתפלל עמהם; ועיין "משבצות זהב" וחי-אדם ושאר אחרונים.

ג. אע"פ שמכין האדם משחרית מצווה להוסיף להכין בין-השמשות וכדאיתא בתנחומא: אמר רב זעירא: אע"פ שמכין אדם משחרית, מצווה שיוסיף בין-השמשות, שנאמר: "לחם משנה"; עין שם. וזכור לטוב עטרת ראשי אדוני אבי זלה"ה, שהיה מנהגו להכין בסוף היום, למלאת קערות במיני מתיקה ומיני פרות שיניחם על השולחן בסעודה ראשונה דליל-שבת, שהיה מנהגו הטוב להרבות באלה על השולחן לכבוד שבת. וצריך כל אדם לייחד לו איזה הכנה לעשותה לכבוד שבת בסוף היום, קודם שילך לבית הכנסת להתפלל. ואנא עבדא, מנהגי לתקן נרות שבת סמוך להדלקתם.

ד. אפילו אם יש לאדם כמה משרתים בבית לשמשו, יזהר לעשות הוא בעצמו איזה שימוש לכבוד שבת. דאמרו בגמרא: רב חסדא מחתך ירק, ורבה ורב יוסף מבקעים עצים ורבי זירא מדליק אש, ורבי אבהו נופח במפוח, ורב פפא גדל פתילות, ורב נחמן מתקן הבית. וכתב הרב "מחזיק ברכה" ז"ל בשם ספר הכוונות ישן, דהזיעה שהאדם מזיע בעסקי צרכי-שבת, הקב"ה מוחק בו כל העוונות כמו הדמעות; יעוין שם. וזכור לטוב אדוני הרב מו"ר אבי זלה"ה, שהיה נוהג בכל ערב-שבת לילך לשוק למקום שמוכרים פירות, לקנות פירות לצורך שבת, והוא היה בורר ומניח לתוך המאזנים של החנווני, ואח"כ ישא המשרת את הפירות ויביאם לבית.

